

Andrzej Kola

Kałdus, pow. Chełmno

Informator Archeologiczny : badania 1, 219-220

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kiego, osady średniowiecznej (st.19) uzyskując wiele cennych zabytków ruchomych wykonanych z surowców organicznych: drewna (talerze, beczułki, łyżki, kubki) i skóry (woreczki i fragmenty obuwia w tym 1 cały but z cholewą). Tutaj też odkryto kilka interesujących konstrukcji drewnianych (pomost na 50 słupach, piwniczki -magazyny i piwniczki - lodówki do przechowywania napojów. Przebądany fragment osady średniowiecznej stanowił zaplecze gospodarcze klasztoru OO Franciszkanów, mieszczącego się niegdyś na miejscu dzisiejszego Teatru.

J A R N I C E, pow. Węgrów

patrz okres lateński

K A Ł D U S I E, pow.Chełmno

Katedra Arch.Pol. i Powsz.

UMK w Toruniu

Badania prowadził Andrzej Kola, w okresie od dn.3.VIII do dn. 2.IX, finansowało - Toruńskie Towarzystwo Naukowe.

Grodzisko w Kałdusie oraz inne stanowiska archeologiczne z tej miejscowości znane są w literaturze archeologicznej i od lat stanowiły przedmiot zainteresowań wielu badaczy.

Celem badań było uzyskanie ogólnej orientacji w stratygrafii obiektu. W związku z tym założono trzy wykopy, każdy o powierzchni ćwiartki arowej. Wykopy zlokalizowane zostały w południowo-wschodniej części wnętrza grodziska i usytuowane wzdłuż pasa północ-południe.

We wszystkich wykopach pod warstwą humusu występowała warstwa osadnicza z okresu wczesnośredniowiecznego, mocno znisz-

ozona, zawierająca dużo materiału ruchomego (ceramika, kości zwierzęce, wyroby z kości, różne szczątki organiczne itp.) datowanego na okres od IX do XII wieku. Miąższość tej warstwy dochodziła do ok. 70 cm. Brak śladów osadnictwa z pełnego średniowiecza.

Pod warstwą wczesnośredniowieczną znajdowała się mocno zniszczona warstwa z okresu halsztackiego i wczesnego podokresu lateńskiego zawierająca materiał (ceramikę i kości) kultury wschodniopomorskiej i łużyckiej. Warstwa ta posiadała miąższość dochodzącą do 100 cm.

Poniżej, na głębokości około 200 cm występował jasno-żółty piasek w którym wyraźnie odznaczały się ciemniejsze miejsca będące pozostałościami po jamach odpadkowych. Znalezione fragmenty naczyń były grubej roboty, o ochropowatej powierzchni, najbardziej przypominające ceramikę spotykaną niekiedy na osadach neolitycznych (kultura pucharów lejkowatych). Żółty piasek zalegający poniżej wspomnianych jam neolitycznych stanowił całość.

Na uwagę zasługuje także duża ilość kamieni zalegająca w warstwie wczesnośredniowiecznej. Wśród nich na jednym egzemplarzu występowała zaprawa wapienna (lub gipsowa) sugerująca pochodzenie kamieni z nieznanej dotąd budowli kamiennej. Brak na tym stanowisku materiału z pełnego średniowiecza pozwala przypuszczać, iż są to pozostałości po nieodkrytej na tym stanowisku budowli romańskiej (lub przedromańskiej), najprawdopodobniej typu sakralnego.

K A S Z Ó W, pow. Milicz

IHEM PAN

Badania prowadziła dr Zofia Hilozer-Kurnatowska, dr Urazu-